

SZTUM .PL

WWW.

.PL

INFORMATOR MIASTA I GMINY SZTUM

GRUDZIEŃ 2022 ISBN 978-83-67003-64-3

SOŁECTWA: BARLEWICE • BIAŁA GÓRA • CZERNIN • UL. DOMAŃSKIEGO • GOŚCISZEWO • GRONAJNY • KĘPINA • KONIECWAŁD
KOŚLINKA • NOWA WIEŚ • PAROWY • PIEKŁO • PIETRZWAŁD • POSTOLIN • SZTUMSKA WIEŚ • SZTUMSKIE POLE • UŚNICE • ZAJEZIERZE

Czestaw Śpiewa
z „Dwójką”

Str. 3

Stypendiści

Grono wybijających się absolwentów i uczniów szkół podstawowych odebrało stypendia Burmistrza Miasta i Gminy Sztum.

Str. 5

Bilans roczny

- Wszyscy chyba mieliśmy nadzieję, że w tym roku pojawią się oznaki wychodzenia z kryzysu. Rozmowa z burmistrzem Leszkiem Taborem.

Str. 8-9

Czysta energia

Dzięki wsparciu spółki ADM Czernin w Szkole Podstawowej nr 1 działa jedna z pierwszych w kraju Pracownia Odnawialnych Źródeł Energii.

Str. 10

W hołdzie bohaterom Niepodległej

11 listopada, w 104. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, sztumianie tradycyjnie uczestniczyli w mszy św. w intencji Ojczyzny w kościele św. Anny, po czym w uroczystym pochodzie ulicami przemaszewali pod pomnik Rodła. Po wystąpieniu burmistrza Leszka Tabora, delegacje samorządu, środowisk politycznych, organizacji społecznych oraz szkół złożyły wiązanki pod pomnikami oraz Głazem Pamięci. Obchody miejskie zakończył koncert laureatów Festiwalu Piosenki Ułańskiej w Kino-Teatrze Powiśle.

Wsparcie dla ważnych inwestycji wiejskich

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sztumie otrzymało 4 mln 902 tys. 904 zł dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Zajezierzu i przebudowę dwóch stacji uzdatniania wody - w Parparach i Postolinie. Umowę dofinansowania podpisali 16 listopada marszałkowie województwa pomorskiego Mieczysław Struk i Józef Sarnowski oraz Sławomir Kłopotowski, prezes PWiK.

Jak zawsze mogliśmy liczyć na wsparcie naszego radnego wojewódzkiego Józefa Sarnowskiego. Dziękujemy!

Fot. A. Olszak/pomorskie.eu

Nagroda Kulturalna Burmistrza

Podczas listopadowej sesji Rady Miejskiej burmistrz Leszek Tabor wręczył Januszowi Ryszkowskiemu nagrodę przyznaną za całokształt twórczości literackiej oraz popularyzację lokalnych, głównie polskich wątków historycznych. W dorobku laureata, który większość zawodowego życia poświęcił dziennikarstwu prasowemu, jest m.in. pięć tomików poetyckich i książki regionalne: „Requiem dla hrabiego”, „W podróży po Ziemi Sztumskiej”, „Morawscy. Pięć pokoleń i pół”, „Sztum 1806-1945” (redakcja i wstęp), a ostatnio „W Sztumie kulturalnym (1945-1975)”, wspólny projekt z żoną Krystyną Błaszczyk-Ryszkowską. Na zdjęciu: podczas prowadzenia spotkania autorskiego Jarostawa Kurskiego (z prawej).

Czesław śpiewa ze sztumskimi dziećmi

W nagranych teledysku zostały wykorzystane plenery naszego jeziora.

Czesław Mozil i Arkadiusz Rogowski po nagraniu teledysku odwiedzili burmistrza.

Zacząto się od nagrywania piosenki Czesława Mozila ze stowarzyszeniem grupy uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Sztumie. Nad przygotowaniem muzycznym dzieci czuwał Piotr Podlewski. Pod koniec listopada m.in. nad Jeziorem Sztumskim nagrywano teledysk do tego utworu. Wszystko to było trochę zagadkowe.

- W zeszłym roku razem z Aleksandrą Król-Rogowską i Piotrem Podlewskim założyliśmy Stowarzyszenie Inicjatywy Kulturalno-Regionalnych PA-Rock Statek - tłumaczy Arkadiusz Rogowski na profilu FB. - Nie afiszowaliśmy się z tym wcześniej. Po prostu stowarzyszenie żyło sobie i realizowało projekty poza mediami społecznościowymi.

Jednak przyszedł czas, że chyba warto się co nieco pochwalić - tym, co udało nam się zrobić przy współpracy z Miastem i Gminą Sztum. Dzięki otrzymanej w tym roku dotacji dzieci z naszej gminy mogły stać się częścią naprawdę dużego przedsięwzięcia.

Dokładnie dziś [2 grudnia] ma premierę najnowsza płyta Czesław Śpiewa i Grajkowie Przyszłości „Inwazja nerdów Vol.1”. Jedna z piosenek („Kolorowanki”) została zagrana i zaśpiewana przez sztumskie dzieciaki.

Teledysk, który kręciliśmy będzie miał niebawem swoją premierę i na bank też się nim z Państwem podzielimy.

*Drodzy Mieszkańcy
i Przyjaciele Ziemi Sztumskiej!
Z okazji zbliżających się
Świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku życzymy zdrowia,
wszelkiej pomysłowości i pokoju.
Niech to będzie dobry czas
dla nas wszystkich.*

Leszek Tabor
Burmistrz
Miasta i Gminy Sztum

Czesław Oleksiak
Przewodniczący
Rady Miejskiej w Sztumie

Samorządowcy na debacie, uczniowie w laboratoriach

Otwarcie konferencji inicjującej działanie grupy zadaniowej Task Force.

14 listopada w siedzibie Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk w Elblągu odbyła się konferencja inicjująca działanie grupy zadaniowej Task Force w ramach projektu „Sztum circular economy - odpowiedzią na współczesne wyzwania klimatyczne”.

Spotkanie rozpoczęło się od przywitania gości przez Leszka Tabora, Burmistrza Miasta i Gminy Sztum, które to jest liderem projektu oraz Adama Jocz, dyrektora departamentu Urzędu Miejskiego w Elblągu. Ewa Ruczyńska - koordynator projektu „Sztum circular economy...” - zaprezentowała realizowane działania. Następnie Marcin Żuchowski, dyrektor Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk przedstawił założenia i plan działania krajowej grupy zadaniowej Task Force, skupiającej przedstawicieli nauki, a także sektora publicznego i społecznego. Będzie ona platformą wymiany doświadczeń, dyskusji oraz kreowania innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie gospodarki obiegu zamkniętego, energii, niebieskiego i zielonego wzrostu oraz adaptacji do zmian klimatu.

W trakcie konferencji uczestnicy mieli okazję wysłuchać inspirujących prezentacji związanych z gospodarką cykliczną, energią, odpadami i możliwościami w finansowaniu działań podnoszących efektywność energetyczną. W kolejnej części spotkania – panelu dyskusyjnym udział wzięli przedstawiciele samorządów województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, Politechniki Gdańskiej oraz partnera z Norwegii – International Development

Norway. W trakcie dyskusji poruszono istotne kwestie związane z koniecznością zmiany sposobu myślenia i poniesienia świadomości społeczeństwa w sprawach związanych z postępującymi zmianami klimatu, a także szansach, jakie daje naszemu regionowi nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2021-2027 w zakresie wdrażania inwestycji proekologicznych.

Ostatnia część konferencji poświęcona była warsztatom tematycznym, w ramach których uczestnicy dyskutowali o problemach związanych z energią, odpadami, wodą i ściekami na szczeblu lokalnym. Powstałe grupy tematyczne będą teraz pracowały nad rozwiązaniami i inicjatywami, które pozwolą przeciwdziałać problemom w tych obszarach lub łagodzić ich skutki.

Na przelocie listopada i grudnia uczniowie sztumskich szkół podstawowych wzięli udział w warsztatach SferaLab w Elbląskim Parku Technologicznym. W trakcie części teoretycznej mogli dowiedzieć się m.in., czym jest ślad wodny i ile potrzeba zużyć wody, aby wyprodukować np. smartfon. Najciekawsze były jednak zajęcia empiryczne, gdzie młodzi chemicy sami wykonywali doświadczenia i mogli na własne oczy „zobaczyć CO₂” oraz poznać jego właściwości. Przedstawiciele Politechniki Gdańskiej zachęcali, aby dalszą ścieżkę kształcenia powiązać z naukami ścisłymi i w przyszłości podjąć studia związane np. z inżynierią środowiska.

Kolejna grupa 120 uczniów weźmie udział w podobnych warsztatach w przyszłym roku.

Uczniowie sztumskich szkół podstawowych podczas warsztatów SferaLab w Elbląskim Parku Technologicznym.

Nie samą nauką stypendyści żyją

8 grudnia w Sali Czekoladowej SCK wybierający się absolwenci i uczniowie szkół podstawowych odebrali stypendia Burmistrza Miasta i Gminy Sztum.

- Nagradzamy co roku tych, którzy nie tylko bardzo dobrze się uczą, zdobywają laury w konkursach i olimpiadach, ale także są aktywni społecznie w swoim środowisku – podkreśla burmistrz Leszek Tabor. - Cieszę się, że po pandemicznej przerwie mogłem znowu osobiście pogratulować wyróżnionym uczniom i ich rodzicom.

- Jesteśmy dumni z Igora Chańki, który otrzymał stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego oraz stypendium Burmistrza Miasta i Gminy Sztum – mówi jego wychowawczyni Aleksandra Szarycka. - Nie tylko osiąga bardzo dobre wyniki w nauce, ale też godnie reprezentuje szkołę w wielu dziedzinach. Potrafi nagrać interesujący film o swoich pasjach, za który otrzymał tytuł laureata w kuratorskim konkursie „Moje hobby”. Za stworzoną reklamę naszej szkoły w ogólnopolskim konkursie multimedialnym nagrodzono go drugim miejscem. Do jego osiągnięć należy także dopisać pierwszą nagrodę w wojewódzkim konkursie „Projekt z ZUS”.

Igor z powodzeniem bierze udział w zawodach sportowych, występuje także w drużynie miejscowego klubu piłki nożnej. Igor pełni również funkcję chorążego w poczcie sztandarowej, dumnie nosi sztandar naszej szkoły. Jest wrażliwy na krzywdę, jako wolontariusz pomaga innym ludziom oraz zwierzętom. Godnym podziwu jest to, w jaki sposób ten młody człowiek znajduje czas na godzenie tak wielu rzeczy.

Wśród stypendystów z „Jedynki” jest Bartosz Klonowski.

- Bartek osiąga wysokie wyniki w nauce oraz odnosi sukcesy w konkursach pozaszkolnych. W roku 2021/22 był finalistą etapu wojewódzkiego Europejskiego Quizu Finansowego, otrzymał wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur” w kategorii Kadet. Zajął pierwsze miejsce w mistrzostwach Polski Rummikuba – charakteryzuje go Ludmiła Zdziennicka. - Aktywnie działa na wielu polach. Co roku uczestniczy w akcjach wolontariackich (Szlachetna Paczka, zbiórka karmy dla schroniska). Współorganizuje wiele akcji na terenie szkoły - dla najmłodszych oraz starszych kolegów i koleżanek. Szczególnie interesuje go ekonomia i przedsiębiorczość. Od wielu lat gra w klubie piłkarskim. Jest wesołym i życzliwym kolegą, bardzo lubianym w gronie rówieśników. Bartek nie znosi nudy i stagnacji, lub działać i rozwijać się wszechstronnie.

- Ania Dobosz to wyjątkowa uczennica. Nie tylko ma ogromną wiedzę, której można jej pozazdrościć, ale co więcej - potrafi się nią dzielić z innymi – mówi jej wychowawczyni Marlena Nowosielska z SP nr 2. - Jest bardzo pracowita i sumiennie podchodzi do wszystkich obowiązków. Odnosi wiele sukcesów w konkursach przedmiotowych różnej rangi, pozostając przy tym niezwykle skromną osobą.

Igor Chańko

Bartek Klonowski

Ania Dobosz

Stypendyści absolwenci

Szkoła Podstawow nr 1 im. Jana Pawła II w Sztumie:

Marcelina Baźmierowska, Alicja Dobrzyńska, Zuzanna Głosa, Hanna Kopczyńska, Maciej Kopczyński, Nikola Lejczak, Szymon Owczarek, Igor Pędziwilk, Cyprian Piróg, Adam Reinwald, Sławomir Spaczyński, Anna Steiniger, Weronika Szumowska

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Maksymiliana Golisza w Sztumie: Oliwia Felenczak, Zuzanna Lis, Marek Serkowski, Beniamin Socha, Jan Szwed

Szkoła Podstawowa im. Rodziny Donimirskich w Czerninie: Wiktoria Bonistawska, Sandra Borzeszkowska, Aleksandra Cichacka, Victoria Itrich, Maja Wesotowska, Jacek Zołotar

Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi: Marcin Kwella

Stypendyści

Szkoła Podstawowa w Czerninie: Igor Chańko, Natalia Cichacka, Julia Korc, Julia Powierza, Sara Stankiewicz, Marcelina Zacharska

Szkoła Podstawowa nr 2 w Sztumie: Anna Dobosz, Jędrzej Dobrzyński, Lena Kwidzińska, Magdalena Majewska, Szymon Olszewski, Zofia Raczkowska, Rokšana Rygielska, Ksawery Wojtacki

Szkoła Podstawowa nr 1 w Sztumie: Alicja Barańska, Magdalena Dębska, Marcelina Głaza, Dominika Jaskulska, Miłosz Kaczmarczyk, Bartosz Klonowski, Nina Kwiatkowska, Agata Machnikowska, Mateusz Modrzewski, Szymon Podlaski, Stanisław Raczkowski, Natalia Serkowska, Michał Serkowski, Klara Trybańska, Lena Weiss, Zofia Zawadzka, Kazimierz Zwoliński

Z czystą energią

Uczniowie przedstawili prezentację na temat odnawialnych źródeł energii.

Zaproszeni goście wspólnie z uczniami, podzieleni za zespoły, wykonywali różne zadania.

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Sztumie otwarto jedną z pierwszych w Polsce Pracownię Odnawialnych Źródeł Energii.

- Byliśmy jedną z pierwszych gmin w Polsce, w której wybudowano farmy wiatrowe – mówi burmistrz Sztumu Leszek Tabor. - Decyzje dotyczące ich lokalizacji dla prywatnych inwestorów wydawaliśmy prawie 20 lat temu. Dziś we wszystkich naszych domach, zakładach pracy płynie zielona wiatrowa energia, ale jeszcze ciągle niestety, nie mamy z tego profitów w postaci niższych cen prądu. Na Ziemi Sztumskiej już wypełniliśmy zobowiązania klimatyczne Polski wobec Unii Europejskiej. W tym kierunku należy też edukować młode pokolenie.

Tak zrodził się projekt utworzenia specjalnej pracowni, w której uczniowie ze szkół podstawowych miasta i gminy Sztum (ale też okolicznych) poszerzaliby swoją wiedzę na temat efektywności energetycznej, wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz ich wpływu na środowisko naturalne.

Pracownia Odnawialnych Źródeł Energii powstała w Szkole Podstawowej nr 1, której dyrekcja i kadra podjęła się

realizacji projektu „Promocja odnawialnych źródeł energii oraz sposoby ich wykorzystania jako element ochrony środowiska przyrodniczego”. Realizacja była możliwa dzięki środkom (ponad 57 700 zł) przekazanym na zakup zestawów dydaktycznych związanych z energią odnawialną przez firmę ADM Sp. z o.o. w Czerninie, działającej w branży spożywczej. Natomiast Urząd Miasta i Gminy Sztum sfinansował remont pomieszczenia oraz zakup mebli za ponad 62 800 zł.

Uroczyste otwarcie pracowni OZE odbyło się 15 listopada. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele firmy ADM w Czerninie: dyrektor Maciej Komorowski, Małgorzata Jaworska i Katarzyna Knapik oraz Anna Zawadka, zastępca Burmistrza Sztumu, Katarzyna Krzyżykowska, dyrektor Miejsko-Gminnego Zespołu Oświaty.

Uczniowie Jedyńki przedstawili prezentację na temat odnawialnych źródeł energii. Potem zaproszeni goście wspólnie z uczniami, podzieleni za zespoły, wykonywali różne zadania, wykorzystując zestawy zakupionych pomocy dydaktycznych. M.in. budowali turbinę wiatrową, z której popłynęła energia elektryczna.

- Takie zajęcia są ciekawe, dużo szybciej i łatwiej można zrozumieć dany temat – mówi jeden z uczniów.

Na koniec przeprowadzono quiz z wiedzy dotyczącej OZE. Chyba nie trzeba dodawać, że wypadł bardzo dobrze.

- Chciałbym raz jeszcze podziękować firmie ADM Czernin, która nie po raz pierwszy wspiera ambitne projekty edukacyjne naszych szkół - dodaje burmistrz Leszek Tabor. - OZE to nasza teraźniejszość i przyszłość. Zasoby odnawialne zgodne z naturą. Niestety, rządzący politycy to blokują. Dlatego tak ważna jest edukacja młodego pokolenia.

Wsparcie dla opiekunów

W listopadzie odbyło się ostatnie z sześciu spotkań grupy wsparcia dla opiekunów faktycznych osób z niepełnosprawnościami, w ramach II edycji projektu pn. „Siła współpracy - rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum”.

Celem spotkań było dzielenie się doświadczeniami oraz sposobami radzenia sobie w przewidywaniu trudnych sytuacji życiowych. Ponadto oferowane wsparcie było znakomitą okazją do wzrostu motywacji do dalszego działania, a także wzmocnienia poczucia własnej wartości.

To jeszcze nie koniec wsparcia oferowanego opiekunom. W grudniu Spółdzielnia Socjalna Iskra jako partner projektu przygotowała dla opiekunów oraz ich rodzin weekendowe wyjazdy integracyjne. Będzie to kolejna okazja do wymiany doświadczeń.

Spotkanie grupy wsparcia w ramach projektu „Siła współpracy...”.

Rzeczpospolita
Polska

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Uciec od przemocy

Od października Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie realizację projekt socjalny pn. „Rozwiń skrzydła”. Jego głównym celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w środowisku lokalnym.

W ramach projektu odbyły się już zajęcia arteterapii, podczas których uczestnicy nowoczesnymi technikami malowali obrazy oraz tworzyli biżuterię. Terapia przez sztukę pozwala na zachowanie zdrowia psychicznego i emocjonalnego. Odbywają się warsztaty z elementami samoobrony oraz TRE (ćwiczenia rozluźniające, uwalniające napięcia, stres i urazy).

Biżuteria zrobiona podczas warsztatów arteterapii.

Jednocześnie w ramach projektu odbyły się warsztaty dla tych, którzy w swojej pracy zawodowej mogą mieć kontakt z osobami doświadczającymi przemocy. Poruszono takie zagadnienia jak m.in. diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, rozwijanie umiejętności kontaktu i pracy z osobami doświadczającymi przemocy, kulturowe i środowiskowe przyczyny tkwienia w relacjach przemocowych. Zdobyta wiedza pozwoli na świadczenie właściwego i lepszego wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

Poznajemy naszą siłę w sytuacji kryzysu

Rozmowa z burmistrzem Sztumu Leszkiem Taborem

■ Jaki był ten upływający rok, patrząc z perspektywy samorządowca?

- Wszyscy chyba mieliśmy nadzieję, że po wygasającej fali pandemii COVID-19, która wywołała spustoszenie nie tylko gospodarcze, ale i społeczne, trudne jeszcze do pełnego zdiagnozowania, nastąpi odbicie. Pojawia się oznaki, że kryzys przemija. Niestety, stało się inaczej. Agresja Rosji na Ukrainę pogorszyła sytuację, w zasadzie pogłębiła to, co złego działo się już wcześniej w sferze finansów i społecznej.

Po raz pierwszy stanęliśmy przed problemem pomocy napływającym uchodźcom wojennym z Ukrainy. Wiele razy to mówiłem, ale powtórzę, że sztumska społeczność zdała ten egzamin z solidarności i to już od pierwszych dni. Podobnie nasi pracownicy socjalni z MGOPS. Nikt nie czekał na jakieś wytyczne z góry, organizowano sprawnie doraźne wsparcie. Z pomocą przyszły też nasze gminy partnerskie z Niemiec

i Francji - Ritterhude i Val de Reuil. Największym zaskoczeniem w obiektywnie trudnej sytuacji kryzysowej jest jej pogłębienie przez konflikt z Unią Europejską, do której przystąpiliśmy z własnej woli. Z szanowanego w Europie partnera, który był wskazywany jako przykład niemal wzorcowego wychodzenia z komunizmu i totalitaryzmu, przez ostatnie lata spadliśmy jako Polska gdzieś na koniec takiego rankingu.

■ Wiele przez lata na Ziemi Sztumskiej zmieniło się dzięki środkom z Unii Europejskiej. Teraz są one zablokowane.

- Te pieniądze są samorządom bardzo potrzebne. W naszym przypadku chodzi o ważne inwestycje - nowoczesną oczyszczalnię ścieków, modernizację terenów wokół dawnego dworca PKP, drogi wiejskie, a także pomoc dla wspólnot mieszkaniowych i indywidualnych mieszkańców w termomodernizacji budynków i instalo-

waniu odnawialnych źródeł ciepła. Nie każdy zdaje sobie sprawę z tego, że bez unijnych pieniędzy nie będzie też obwodnicy Sztumu.

■ Samorządowcy alarmują, że koszty utrzymania gmin rosną lawinowo, tymczasem z kręgów rządowych płynie do społeczeństwa przekaz o nienotowanym strumieniu pieniędzy, który trafia do samorządów.

- Drastycznie wzrastające koszty są niestety, faktem. Z jednej strony coś dostajemy, ale jeszcze więcej trzeba zaraz wydać. Staramy się robić wszystko, by mieszkańcy tego nie odczuwali, w moim odczuciu poziom opieki przedszkolnej, edukacji, czy usług komunalnych nie obniżył się. Ale jak długo będzie można to utrzymać? Pewne ograniczenia można już dostrzec. W okresie świąteczno-noworocznym będzie mniej świecących ozdób, już kilka tygodni wcześniej zmniejszyliśmy w wielu miejscach,

mniej uczęszczanych przez mieszkańców natężenie oświetlenia ulicznego.

Sytuacja jest obecnie taka, że nie wiemy, na jakim poziomie będą w przyszłym roku wydatki gminy. Jak wzrosną ceny, jak pogalopuje inflacja. Jedną z pozycji budżetu jest cena energii elektrycznej kupowana dla naszych instytucji i placówek. Ogłosiliśmy przetarg na jej dostawę, bo umowa kończy się z końcem roku, ale nie wpłynęła żadna oferta. Dotyczy to zresztą nie tylko nas, ale i innych samorządów. To niestety świadczy o złej sprawności aparatu naszego państwa. Przerzucane są na samorządy nowe obowiązki, na przykład sprzedaży węgla. My podejmujemy się tego, mając na uwadze dobro naszych mieszkańców, ale o bardzo wielu decyzjach, które nas dotyczą, dowiadujemy się z konferencji prasowych przedstawicieli rządu. Potem okazuje się, że pisane na kolanie i szybko klepnięte przepisy trzeba poprawiać i gasi się pożar ogniem.

A wracając do strumienia pieniędzy kierowanego przez rząd do samorządów. Wcześniej, choć nie było idealnie, środki trafiały jednak tam, gdzie były dobrze napisane przez urzędników projekty, wpisujące się strategię gminy. Obecnie mamy uznaniowość.

■ Mimo wszystko nie był to chyba rok stracony dla sztumskiego samorządu?

- W trudnych czasach wiele dowiadujemy się o nas samych. Wspominałem o postawie mieszkańców, którzy w miarę swoich możliwości pomagali uchodźcom z Ukrainy. Mieliliśmy też dobrą współpracę w Radzie Miejskiej, nie traciliśmy czasu i energii na niepotrzebne spory, co nie oznaczało braku dyskusji i różnych punktów widzenia. Chciałbym za to radnym serdecznie podziękować.

Był to rok, w którym kontynuowaliśmy wieloletni program modernizacji dróg gminnych płytami jumbo w naszych sołectwach. W przygotowaniu dokumentacja na kolejne

odcinki, podobnie jak dróg w Czerninie. Skończyliśmy przebudowę drogi na cmentarz w Zajezierzu. Dobre tempo mają prace nad dokumentacją obwodnicy Sztumu. Rozpoczęta się budowa nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Sztumskim Polu w ramach projektu „Sztum circular economy...”. Z inwestycji, które cieszą nie tylko dzieci, ale i rodziców wymienię place zabaw przy bulwarze w Sztumie i Czerninie. Błyskawica Postolin ma nowe pomieszczenia socjalne. Projektanci pracują nad dokumentacją rozbudowy i zmiany oblicza Plaży Miejskiej oraz sali gimnastycznej „Dwójki”. Przy szkole

w przyszłym roku zostaną zmodernizowane dwa boiska sportowe.

Uruchomiliśmy Sztumską Komunikację Publiczną na bazie przewozów szkolnych, ten eksperyment się powiodł i zamierzamy go rozwijać. Po raz pierwszy w Wszystkich Świętych zorganizowaliśmy bezpłatne kursy na cmentarz Parleta ze Sztumu i Czernina.

To, czego nie widać, bo odbywa się w murach urzędu, to przygotowania do inwestycji energetycznych i związanych z ochroną klimatu w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Choć na razie tych pieniędzy nie ma, to musimy być gotowi, by po te środki sięgnąć.

**MIĘDZYNARODOWY
DZIEŃ
WOLONTARIUSZA**

Drodzy Wolontariusze!

Z okazji Waszego święta
pragniemy podziękować Wam za
bezinteresowną pomoc i wsparcie,
za każdy uśmiech i najmniejszy gest dobrej woli.
Jesteście wyjątkowymi ludźmi,
którzy w dojrzały sposób postrzegają życie,
poświęcają swój czas, dają część samego siebie.
Jest to największy dar, którego nie można kupić.
Życzymy Wam samych radosnych dni,
niech Wasze marzenia zawsze się spełniają,
a niesienie pomocy innym
dostarcza wiele satysfakcji.

Dziękujemy, że jesteście !

Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Sztumie
Małgorzata Kozłowska

Burmistrz
Miasta i Gminy Sztum
Leszek Tabor

Eseczki z Grand Prix Festiwalu Piosenki Ułańskiej

Eseczki, zdobywczynie Grand Prix i Aleksander Smoter.

Koncert galowy: na scenie zespół Zespołu Szkół w Czerninie.

Po raz 9. Sztumskie Centrum Kultury zorganizowało Festiwal Piosenki Ułańskiej, który jest stałym elementem obchodów Święta Niepodległości.

Co roku przybywa wykonawców, czemu towarzyszy także wyższy poziom artystyczny. Zwieńczeniem dwudniowego Festiwalu jest koncert finałowy w Kino-Teatrze Powiśle 11 listopada.

W tegorocznej edycji jury zdecydowało, że w kategorii dzieci przedszkolnych wyróżnienia przypadły Chochlikom z Publicznego Przedszkola w Czerninie, Biedronkom i Śpiewającym Żabkom z Tęczowego Przedszkola w Sztumie. Trzecie miejsce wyśpiewały Kangurki z Przedszkola Kubusia Puchatka w Sztumie, drugie Króliczki z Publicznego Przedszkola w Czerninie. Najwyższy laur zdobyły Krasnoludki z Kubusia Puchatka w Sztumie.

W kategorii klas I-III wyróżnienia otrzymali: Anna Żyra reprezentująca Malborskie Centrum Kultury i Edukacji oraz Jakub Ratka występujący w barwach Zespołu Szkół Katolickich i Studia Muzycznego Nutka. Trzecie miejsce zdobyły Perkusyjne Pierwszaki ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Sztumie, drugie przypadło Drugaczkom ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Sztumie, a miejsce pierwsze zdobyły Balbinezki z Malborskiego Centrum Kultury i Edukacji. Nagrodę odebrał też zespół wokalny Uniwersytetu Trzeciego Wieku reprezentujący Sztumskie Centrum Kultury.

Oto laureaci drugiego dnia Festiwalu Piosenki Ułańskiej. W kategorii klas IV-VI wyróżnienia otrzymali: Michalina Janiuk, zespół wokalny SP nr 3 Malbork i zespół wokalny Zespołu Szkół w Czerninie. Trzecie nagrody: Amelia Głosa i Aleksander Smoter, druga: Marcelina Runewicz, pierwsze: Marcelina Zacharska i Maja Kowalska. GRAND PRIX FESTIWALU odebrały Eseczki ze Sztumskiego Centrum Kultury.

W kategorii klas VII-VIII pierwszą nagrodę przyznano zespołowi wokalnemu z SP nr 3 w Malborku, a drugą zdobyła Eliza Kita Zespół Szkół Katolickich w Malborku. Wreszcie w kategorii młodzieży szkół średnich zwyciężyły Eski Floreski, a Paweł Świdorski otrzymał drugą nagrodę.

Przedłużony jubileusz Palety

W październiku w Sali Czekoladowej Sztumskiego Centrum Kultury Stowarzyszenie Plastyków Paleta zorganizowało finał, podsumowujący 10-lecie działalności artystycznej członków. Jest to ostatnie działanie w ramach projektu, realizowanego od 2020 roku, a przerwano go z powodu pandemii Covid-19. Świętowano więc jubileusz przez... dwa lata.

W 2020 roku w Galerii SCK odbył się wernisaż prac członków stowarzyszenia, a kolejne zaplanowane działania wznowiono w tym roku. W ostatnim tygodniu lipca w gospodarstwie agroturystycznym Klimbergowice w Sztumskiej Wsi odbył się plener malarski. To właśnie jego efekt został zaprezentowany na finisażu oraz w pamiątkowym folderze wydanym przez stowarzyszenie w ramach przyznanej przez Miasto i Gminę Sztum dotacji.

Dodajmy jeszcze, że podczas finisażu, który zgromadził wielu gości i osoby ze środowiska plastycznego, prezes Aurelia Sitek-Juszczak przypomniała dekadę działalności stowarzyszenia. Burmistrz Leszek Tabor podziękował za działania artystyczne, także te adresowane do szerokiego kręgu mieszkańców, jak choćby murale.

Artystom z Palety życzymy dalszych sukcesów.
A za trzy lata – piętnastolecie..

Jubileusze sprzed pół wieku

Muzeum Powiśla i Towarzystwo Mitośników Ziemi Sztumskiej Powiśle bardzo zaangażowały się w dwie przypadające wówczas rocznice – wojewódzkie obchody 50. utworzenia Związku Polaków w Niemczech (1972) i Rok Kopernikowski (1973), ogłoszony z okazji przypadających 500. urodzin astronoma.

W niedzielę, 12 października 1972 roku, na wypełnionym młodzieżą harcerską dziedzińcu zamkowym, zaproszonych na obchody członków ZPwN powitał Florian Wichtacz. Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski udekorowano Gertrudę Kwiatkowską, Jana Czaję i Feliksa Pakalskiego. Złoty Krzyż Zasługi otrzymała Ludwika Patzwald. Odstonięto też w muzealnym przed-sionku okolicznościową tablicę.

W zamkowych piwnicach zainaugurowano 19 stycznia 1973 r. (w 471 rocznicę pobytu astronoma w sztumskiej warowni) powiatowe obchody Roku Kopernikowskiego. Referat o życiu i dziele Kopernika wygłosił prof. Andrzej Bukowski z Gdańska, otwarto wystawę „Kopernik i jego idea”. Na zakończenie wystąpił zespół kameralny Triada z Gdańska.

Jak czytamy w kronice Towarzystwa Mitośników Ziemi Sztumskiej, „myśl konstrukcyjna obchodów wyszła jeszcze w roku 1967, kiedy to pod przewodnictwem prof. dr. Lorenca ustalone zostały na sesji w Toruniu podstawowe problemy z zagadnienia dla uczenia pamięci Wielkiego Polaka-Astronoma. W sesji uczestniczył przewodniczący TMZS Lucjan Tomaszewski”.

Program obchodów w mieście i powiecie opracował zespół: L. Tomaszewski, Cz. Wierczycki, Tadeusz Wróblewski, Alfons Poćwiardowski i Witaliusz Parafianowicz.

Elementem obchodów Kopernikowskich były Dni Ziemi Sztumskiej trwające od 29 kwietnia do 16 maja. Na dziedzińcu zamkowym wystawiono rzeźby twórców ludowych - Wilhelma Kujawskiego i Edwarda Kobzy. Finałem święta było powitanie konnego dyliżansu pocztowego, jadącego

1972. Spotkanie na dziedzińcu zamku z działaczami Związku Polaków w Niemczech.

1973. Dyliżans w konnej asyście dotarł na dziedzińiec zamku, gdzie został owacyjnie powitany.

z Fromborka do Krakowa. Powitano go na granicy powiatu, przed szkołą w Gościszewie. Po spotkaniu załogi pocztyliona z młodzieżą, dyliżans w konnej asyście dotarł na dziedzińiec zamku, gdzie został owacyjnie powitany. Następnego dnia odjechał do Kwidzyna, zabierając pocztę nadaną wcześniej na specjalnie zorganizowanym w tym celu stoisku, zaopatrzonego okolicznościowe znaczki i stemple.

W trakcie pobytu dyliżansu otwarto na zamku wystawę filatelistyczną, a PSS Spółem przygotowało kiermasz handlowy pod zamkiem. Nie zabrakło także występów artystycznych młodzieży szkolnej. Zwieńcze-

nie obchodów na Ziemi Sztumskiej było nadanie Szkole Podstawowej w Ryjewie imienia astronoma. Wtedy też TMZS przekazało część eksponatów z wystawy zamkowej poświęconej Kopernikowi.

Fragment książki Krystyny Błaszczuk-Ryszkowskiej i Janusza Ryszkowskiego „W Sztumie kulturalnym (1945-1975)”, wydanej w tym roku na zlecenie Sztumskiego Centrum Kultury przez wydawnictwo Precjoza. Pozycja jest dostępna w Bibliotece Kwadro.

Opłata za śmieci. Możesz jeszcze złożyć korektę!

Urząd Miasta i Gminy informuje, że trwa analiza złożonych deklaracji mieszkańców i zarządców nieruchomości dotyczących wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Sztum. Odbywa się ona na podstawie danych zgromadzonych przez tegoż Urząd, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejsko Gminny Zespół Oświaty.

Sprawdzana jest zgodność podanej w deklaracji liczby osób. W przypadku uzasadnionych wątpliwości Urząd wzywa właściciela nieruchomości do złożenia wyjaśnień i nowej deklaracji.

WAŻNE. Do czasu wezwania mieszkańcy nieruchomości i zarządcy nieruchomości mogą złożyć korektę dotychczasowej deklaracji.

Niezłożenie poprawnej deklaracji w przypadku zmiany liczby osób, prowadzi do wydania decyzji administracyjnej, ustalającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z naliczeniem zaległości (do lat 5).

Warto to zrobić, bo w przypadku niezłożenia deklaracji może grozić kara grzywny w wysokości do 500 zł, nałożona w postępowaniu mandatowym w myśl przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Przypominamy też, że na podstawie ilości osób zgłoszonych do systemu gospodarki odpadami corocznie ustalana jest opłata za odbiór śmieci. Im mniej osób w systemie przy wzrastającej ilości odpadów, tym są one wyższe.

ZGŁOSIŁAŚ MNIE DO OPŁATY ŚMIECIOWEJ?

WRÓCIŁEM!

100

Tyle ton odpadów wielkogabarytowych wystawili mieszkańcy miasta i gminy podczas zbiórek organizowanych przez PWiK w czerwcu i listopadzie.

Obowiązek meldunkowy

Przypominamy o nadal obowiązujących przepisach: zameldowania się w miejscu pobytu stałego lub czasowego, wymeldowania się oraz zgłoszeniu wyjazdu poza granice RP.

Zameldowania na pobyt stały lub czasowy należy dokonać najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

Ustawa o ewidencji ludności określa pobyt stały jako zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania, zaś pobytem czasowym jest przebywanie bez zamiaru zmiany miejsca pobytu stałego w innej miejscowości pod oznaczonym adresem lub w tej samej miejscowości, lecz pod innym adresem przez okres ponad 3 miesiące.

Od 2015 roku adres zameldowania nie jest już zamieszczany w dowodzie osobistym. Nie ma zatem konieczności wymiany dokumentu po zmianie adresu zameldowania.

Obowiązek zameldowania i wymeldowania się dotyczy również cudzoziemców, jeśli ich pobyt na terytorium RP przekracza 14 dni.

Informacje dotyczące wymogów formalnych w celu dokonania obowiązku meldunkowego można uzyskać w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Sztumie, ul. Mickiewicza 39, pok. nr 38, II piętro lub telefonicznie pod nr 55 640 6373.

Formalności te można także dopełnić elektronicznie za pomocą platformy e-puap.

25 lat Daru Serca. Nieść ulgę w cierpieniu

Podziękowania za wieloletnie wsparcie samorządu odbiera burmistrz Leszek Tabor.

Stowarzyszenie otrzymało honorową Nagrodę Laureata Konkursu „Pomorskie dla Seniorów” 2022.

Trudno chyba byłoby w Sztumie znaleźć kogoś, kto nie słyszał lub nie zetknął się z działalnością Stowarzyszenia Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „Dar Serca”. W tym roku organizacja obchodziła jubileusz 25-lecia.

- Zarząd Daru Serca składa serdeczne podziękowanie wszystkim osobom wspierającym naszą działalność - mówi prezes Krystyna Szafrąńska. - Dzięki temu wsparciu, jak i dobrej współpracy ze środowiskiem lokalnym i ponadlokalnym, w tym z samorządami i instytucjami samorządowymi, placówkami szkolno-wychowawczymi, Sztumskim Centrum Kultury, Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji, Zakładem Karnym w Sztumie, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku, firmami i przyjaciółmi w miastach partnerskich - Ritterhude i Val de Reuil realizujemy swoją misję. Jest nią niesienie ulgi w cierpieniu i poprawianie jakości życia osobom niepełnosprawnym, przewlekle i nie-

uleczalnie chorym oraz udzielanie wsparcia ich rodzinom.

Podczas uroczystości jubileuszowej otrzymaliśmy z rąk marszałka Województwa Pomorskiego Józefa Sarnowskiego i pełnomocnik marszałka ds. polityki senioralnej Barbary Bałki honorową Nagrodę Laureata Konkursu „Pomorskie dla Seniorów” 2022.

Dziękujemy za przekazywanie 1 proc. od podatku należnego na rzecz naszej organizacji. Liczymy na dalsze takie wsparcie, tym bardziej w obecnej sytuacji ogólnie panującego kryzysu gospodarczego. Dzięki środkom finansowym przekazywanym od społeczeństwa mogliśmy m. in. wnieść wkład własny niezbędny do realizacji projektów, które dotyczyły świadczonych usług na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, a także tworzenia bazy materialnej do realizacji tych usług - podsumowuje Krystyna Szafrąńska.

Dziela się najcenniejszym lekiem

Adam Karaś, dyrektor SCK, w imieniu burmistrza Sztumu wręczył upominki Aleksandrze Cieślak i Annie Kamińskiej.

26 listopada w Sali Czekoladowej Sztumskiego Centrum Kultury odbyły się uroczyste obchody z okazji Dni Honorowych Dawców Krwi. Przybyłych gości i krwiodawców przywitał prezes Klubu Honorowych Dawców Krwi Sztum - Kwidzyn Czesław Karol.

Podczas spotkania wręczono odznaczenia, tym którzy dzielą się z innymi najcenniejszym lekiem, jakim jest krew. Za oddanie 12 litrów odznakę Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi drugiego stopnia otrzymał Daniel Zaręba, a za 6 litrów odznakę trzeciego stopnia Anna Kamińska i Artur Karol.

Złote, srebrne i brązowe odznaki Honorowy Dawca Krwi otrzymali: Aleksandra Cieślak, Joanna Dziejcz, Anna Kamińska, Aleksandra Karol, Artur Karol, Teresa Mikotajków, Justyna Pankowska, Krzysztof Rzepka, Leszek Sobczak, Krystian Wyrzykowski, Natalia Zalech, Dorota Zaręba i Maciej Zaręba.

Miłym akcentem było wręczenie krwiodawcom upominków przez przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Sztumie, Urzędu Miasta i Gminy w Sztumie, Urzędu Miejskiego w Kwidzynie, Urzędu Gminy w Starym Targu i firmy Jabil.

Podziękowania za wspieranie działalności Klubu Honorowych Dawców Krwi trafiły do wspomnianych już samorządów, a także firm i osób prywatnych.

Finalem uroczystości był występ zespołu wokalnego sztumskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, kierowanego przez Marka Czarneckiego.

Będzie przebudowa boisk szkolnych przy „Dwójce”

Miasto i Gmina Sztum otrzymało dofinansowanie z programu Sportowa Polska 2022 na przebudowę dwóch boisk przyszkolnych i budowę skoczni do skoku w dal przy Szkole Podstawowej nr 2.

Całkowita wartość zadania to 878 318 zł, natomiast pozyskane dofinansowanie to prawie 50 proc. wartości tego przedsięwzięcia (436 500 zł).

Boiska zyskają nową nawierzchnię, ogrodzenie i piłkochwyty. Zostanie zamontowany sprzęt sportowy (bramki piłki ręcznej, kosze koszykówki), przybędą elementy małej architektury (ławki oraz kosze na śmieci). Powstanie skoczni do skoku w dal z rozbiegiem o nawierzchni syntetycznej.

W Postolinie

Na boisku sportowym w Postolinie stanęły kontenery socjalne, które zastąpiły wystróżony budynek szatni.

Inwestycja została zrealizowana przez Ludowy Klub Sportowy w Postolinie w ramach dużego projektu „Poprawa jakości życia mieszkańców terenów wiejskich poprzez budowę obiektu infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej jako wzmocnienie oferty turystycznej Krajinie Dolnego Powiśla”.

Całkowita wartość zadania opiewa na ponad 350 tys. zł. Klub pozyskał dofinansowanie z LGD Kraina Dolnego Powiśla w ramach PROW na lata 2014-2020 w wysokości 200 tys. zł. Miasto i Gmina Sztum wsparła klub, przekazując dotację na dofinansowanie wkładu własnego oraz udzielając pożyczki na realizację tego zadania do czasu wypłaty przez LGD przyznanego dofinansowania.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Kontener zastąpił budynek szatni.

APELUJEMY O POMOC DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SAMOTNYCH !!!

WIDZISZ!

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie w związku z okresem zimowym, zwraca się z apelem do wszystkich mieszkańców miasta i gminy Sztum o pomoc w udzieleniu niezbędnego wsparcia osobom pozostającym bez dachu nad głową bądź samotnym czy niepełnosprawnym wymagającym pomocy.

REAGUJ!

Bardzo prosimy o zachowanie szczególnej czujności wobec zauważonych osób bezdomnych na klatkach, korytarzach, w piwnicach, strychach oraz innego typu pomieszczeniach niemieszkalnych.

Okres zimowy stanowi szczególne zagrożenie dla osób bezdomnych, niepełnosprawnych i starszych żyjących samotnie. Wszystkim bezdomnym nie posiadającym schronienia Ośrodek zapewnia miejsca noclegowe i ciepły posiłek, a osobom starszym czy niepełnosprawnym pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

ZADZWOŃ!

Zwracamy się z gorącą prośbą o zgłaszanie do Policji, Straży Miejskiej lub Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie wszelkich informacji dotyczących ww. osób.

- ⇒ POLICJA - tel. (47) 743 56 22
- ⇒ STRAŻ MIEJSKA – tel. (55) 640 63 41/ 601 218 587 (w godz. pracy Urzędu)
- ⇒ PRACOWNICY MGOPS W SZTUMIE – tel. (55) 640 63 33 (w godz. pracy Ośrodka)

Tylko wspólne działania podejmowane przez lokalną społeczność na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących mogą przyczynić się do zminimalizowania zagrożenia, jakie niesie okres zimowych chłódów!

W naszym obiektywie. Dookoła ronda

Zdjęcia: Wacław Gładczuk, Sztumskie Centrum Kultury, Urząd Miasta i Gminy w Sztumie

Burmistrz Miasta i Gminy Sztum
Leszek Tabor
zaprasza na

Powitanie Nowego Roku 2023

DWUGODZINNY BŁOK COVEROWY - NAJWIĘKSZE PRZEBOJE DISCO POLO!

W PROGRAMIE: BARWNE WIDOWISKO ESTRADOWE, ŻYCZENIA OD WŁADZ SAMORZĄDOWYCH,
POKAZ SZTUCZNYCH OGNI, ESTRADOWY POKAZ ŚWIATEŁ I TAŃCA

31 GRUDNIA 2022R. PLAC PRZED URZĘDEM MIASTA I GMINY, GODZ: 23.00

SCK
SZTUMSKIE CENTRUM KULTURY